

**ХУЛОСАИ ШУРОИ ДИССЕРТАЦИОНИИ 6D.KOA-014 НАЗДИ
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН
БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ ПОМЗАДИ ИЛМҲОИ
ИҚТИСОДИ**

Парвадан аттестатсионии № _____
Қарори шури диссертатсионӣ аз 05.04.2024, №35

Барои сазовор донистани Дехқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ помзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ

Диссертатсияи Дехқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич дар мавзӯи «Танзим ва дастгирии давлатӣ ҳамчун омил рушди иқтисодию иҷтимоии минтақа (дар мисоли минтақаи Рашт)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ помзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ дар асоси хулосаи мусбати комиссияи эксперти саған 30 январи 2024 барои ҳимоя қабул карда шуд, суратмачлиси №48 Шури диссертатсионии 6D.KOA-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734067, ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов 64/14), ки он дар асоси фармониши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07 январи соли 2022, тахти №13/ш.д. таъсис дода шудааст.

Дехқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич, соли таваллудаш 10.06.1994, миллаташ тоҷик, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамо ба ҳайси омӯзори кафедраи бахисобгирии бухгалтерӣ ва менеҷменти Донишқадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт кор мекунад.

Соли 2017 Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси технология ва низоми иттилоотӣ дар иқтисодиёт хатм намудааст.

Аз соли 2019 то соли 2022 ҳамчун унвонҷӯй ба кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон вобаста шудааст.

Солҳои 2017-2018 дар вазифаи мудири кафедраи бахисобгирии бухгалтерӣ ва менеҷмент, солҳои 2018-2021 дар вазифаи муовини декан онд ба таълими факултети асосҳои идоракунӣ дар соҳаи маориф, солҳои 2021-2023 дар вазифаи декани факултети иқтисод ва идора, аз моҳи апрели соли 2023 то ноябри соли 2023 дар вазифаи сардори раёсати таълими Донишқадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт фаъолият намудааст.

Аз моҳи ноябри соли 2023 инҷониб муаллими калони кафедраи бахисобгирии бухгалтерӣ ва менеҷменти Донишқадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт фаъолият менамояд.

Мавзуи диссертатсияи Дехқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич дар мавзӯи «Танзим ва дастгирии давлатӣ ҳамчун омил рушди иқтисодиёи иҷтимоии минтақа (дар мисоли минтақаи Рашт)», дар маҷлиси Шӯрои олимони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон суратмаҷлиси №7/5.2. аз 30.01.2020 сол тасдиқ шудааст.

Роҳбари илмӣ:

Ҷонмамадон Шермамад Бегмамадович - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи иқтисоди ҷаҳонӣ Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мебошад.

Муқарризи расмӣ:

- Ҳошимзода Ҳомид Ҳасан - доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, ректори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон дар ш. Хуҷанд.

- Асоев Муфаррах Мазоридинович - номзоди илмҳои иқтисодӣ, мудири кафедраи идораи давлатӣ ва иқтисодӣ миллии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисан нешбар - Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар тақризи мусбатии худ, ки аз ҷониби номзоди илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи иқтисоди миллии ва беҳатарии иқтисоди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Сафаров А.Х. таҳия гардида, дар маҷлиси кафедраи иқтисоди миллии ва беҳатарии иқтисодӣ баррасӣ ва муҳокима карда шуда (суратҷаласаи №8, аз 13.03.2024с.) ва аз ҷониби ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон д.и.х., профессор Насриддинзода Э.С. тасдиқ шудааст, хулосаи мусбат додааст.

Дар тақриз хулоса бароварда шудааст, ки диссертатсияи Дехқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич дар мавзӯи «Танзим ва дастгирии давлатӣ ҳамчун омил рушди иқтисодиёи иҷтимоии минтақа (дар мисоли минтақаи Рашт)», аз рӯи натиҷаҳои илмӣ ва амалии худ ҷавобгӯи талаботи бандҳои 31 ва 33-и «Тарғиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, таҳия карда шудааст. Қайд шудааст, ки Дехқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич доғалаби дараҷаи илмӣ дар умум тибда аз 16 интишори илмӣ дорад, аз ҷумла онд ба мавзӯи диссертатсия 7 адад мақолаи илмӣ, аз ҷумла дар маҷаллаҳои тақризишаванда ҷойишуда дорад.

Автореферат ва қорҳои илмӣ нашришудаи доғалаби дараҷаи илмӣ нурра мундариҷаи асосии диссертатсияро ғиёқос менамояд.

Феҳристи интишороти илмӣ доғалаб доир ба мавзӯи диссертатсия

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризишаванда:

[1-М]. Дехқонов, С. А. Самараноқӣ ва маъмурикунонии андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / С. А. Дехқонов, А. Маҳмадуллоев // Паёми

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – Душанбе. - 2020, - №8, - С. 199-203. ISSN 2413-5151.

[2-М]. Дехқонов, С. А. Асосҳои назариявӣ ва методологияи нақши давлат дар рушди низомии иқтисодии минтақавӣ [Матн] / С. А. Дехқонов, Ф. Убайдов // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе. - 2021, - №4/1 (29), - С. 39-45. ISSN 2663-0389.

[3-М]. Дехқонов, С. А. Вазифаҳои давлат дар рушди иқтисодиёти минтақавӣ [Матн] / С. А. Дехқонов // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. – Душанбе. - 2021, - №1-2 (9-10), - С. 42-47. ISSN 2707-9996.

[4-М]. Дехқонов, С. А. Баъзе масъалаҳои таҷрибаи хориҷии таъмини захиравии рушди минтақа [Текст] / С. А. Дехқонов // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе. - 2022, - №1(30), - С. 286-295. ISSN 2663-0389.

[5-М]. Дехқонов, С. А. Асосҳои назариявӣ ва таҳлили молиявии ноҳияҳои минтақаи Рашт [Матн] / С. А. Дехқонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – Душанбе. - 2023, - №5, - С. 146-155. ISSN 2413-5151.

[6-М]. Дехқонов, С. А. Таҳлили механизми танзими буҷетии андозии рушди минтақаи Рашт [Текст] / Ш.Б. Чонмамадов, С. А. Дехқонов // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе. - 2023, - №1(35), - С. 76-82. ISSN 2663-0389.

[7-М]. Дехқонов, С. А. Ҳавасмандардонии бахши хусусӣ - омили рушди корхонаҳои хурду миёна дар минтақаи Рашт [Матн] / Ш.Б. Чонмамадов, С. А. Дехқонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – Душанбе. - 2023, - №10. - Қисми 1. - С. 214-223. ISSN 2413-5151.

Дар дигар нашрияҳо:

[8-М]. Дехқонов, С. А. Механизм бюджетно-налогового регулирования социально-экономического развития Республики Таджикистан [Текст] / С. А. Дехқонов // Вестник Педагогического института Таджикистана в Раштском районе. – Рашт. - 2020, - №3(3), - С. 96-100.

[9-М]. Дехқонов, С. А. Основные функции государства в региональном экономическом развитии [Матн] / С. А. Дехқонов, Ф. Убайдов // Сборник материалов научно-теоретической конференции профессорско-преподавательского и студенческого сосотова ТТФЭУ, посвященной 30-летию Государственной Независимости Республики Таджикистан и Годам развития села, туризма и народных ремесел (2019-2021), 12-17 апреля 2021г. – Душанбе. - 2021, - С. 61-65.

[10-М]. Дехқонов, С. А. Таҳлили вазъи кунунии буҷети ноҳияҳои минтақаи Рашт: норасоии манҷуда ва роҳи манбаъҳои бартараф кардани онҳо [Матн] / М. Ниёзов, С. А. Дехқонов // Маводи конференсияи ҷамъӣ – амалии байналмилалӣ дар мавзӯи “Рушди баҳисобгирӣ муҳосибӣ ва аудит дар шароити гузариш ба иқтисодиёти рақамӣ ва саноатуқунонии босуръати кишвар” (28.05.2022, ДОТ дар н. Рашт). – Рашт. - 2022, - С. 63-70.

[11-М]. Дехқонов, С. А. Муаммоҳои рушди иқтисодии ноҳияи Рашт дар солҳои охир (2020-2021) [Матн] / С. А. Дехқонов // Паёми Донишдадан

омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт. – Рашт. – 2022. – №2(10). – С. 220-224.

[12-М]. Дехқонов, С. А. Механизми иқтисодии таъмини рушди устувори минтақа [Матн] / С. А. Дехқонов // Паёми Донишқадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт. – Рашт. – 2022. – №2(10). – С. 225-228.

[13-М]. Дехқонов, С. А. Нақши давлат дар таъмини рушди иқтисодии минтақавӣ [Матн] / С. А. Дехқонов, Ф. Убайдов / Маводҳои конференсияи илмӣ-назариявии ҳаёати профессорон, устодон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон бахшида ба “Солҳои рушди саноат (2022-2026)” (18-23 апрел, Душанбе, 2022). Душанбе. – 2022. – С. 33-37.

[14-М]. Дехқонов, С. А. Нақши фаъолияти соҳибкорӣ дар рушди иқтисодӣ-иҷтимоии минтақаи Рашт [Матн] / Ш.Б. Чонмамадов, С. А. Дехқонов / Паёми Донишқадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт. – Рашт. – 2023. – №2(14). – С. 221-226.

[15-М]. Дехқонов, С. А. Асосҳои методологии баҳодидии таъминоти захираҳои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа [Матн] / С. А. Дехқонов / Маводҳои конференсияи илмӣ – назариявии устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишқадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт бахшида ба “26-солагии Ваҳдати миллӣ” ва “Биёсони омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, лақик ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (солҳои 2020-2040)”, (Рашт, 14-20 апрели 2023). – Рашт. – 2023. – С. 210-214.

[16-М]. Дехқонов, С. А. Арзёбии вазъи қулуғии соҳаи маорифи минтақаи Рашт [Матн] / С. А. Дехқонов // Маводи конференсияи илмӣ – амалии байналмилалӣ дар мавзӯи “Маъсалаҳои мубрами баҳисобгирии муҳосибӣ, менеҷмент ва фаъолияти соҳибкорӣ дар широкати саноатикунории босуръати кишвар” (27.05.2023, ДҶОТ дар н. Рашт). – Рашт. – 2023. – С. 48-53.

Ба диссертатсия ва автореферат тақризҳо ворид шуданд:

1. Рачабов Рачаб Кучакович - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи фаъолияти гумруки Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон, бо чунин эродҳо пешниҳод шудааст: 1) Дар автореферат муаллиф ақидаҳои олимони ватанию хориҷро оиди мафҳуми иқтисодиёти минтақавӣ мавриди таҳқиқ қарор додааст, лекин ақидаи худро нисбати мафҳуми маъмур ба ғаври возеҳ баён накардааст. 2) Дар автореферат оид ба вазъи даромад ва хароҷоти буҷети ноҳияҳои минтақаи Рашт дар ҳафтаи 8 маълумотҳо таҳлилу баррасӣ гардидаанд, аммо ҳуб мешуд буҷети ноҳияҳо дар алоҳидагӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор дода мешуд.

2. Ҷумъаев Баҳовиддин Маҳмадизарович - доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент мудири кафедраи иқтисодиёти ҳаёоти Донишгоҳи байналмилалӣ саноат ва соҳибкории Тоҷикистон бо чунин эродҳо пешниҳод шудааст: 1) Оид ба тасдиқ шудани ё раҳ гардидаи фарзияи илмӣ пешниҳодшуда, ки “барои аз минтақаи дотатсионӣ баровардани ноҳияҳои минтақаи Рашт мусоидат мекунад” хулосаи муаллиф баррасӣ нашудааст.

3. Қудратзода Парвиз Қудрат - и.и.и, дотсент, декани факултети молия ва иқтисоди Донишгоҳи давлатии Данғара, бо чунин эродҳо пешниҳод шудааст: 1) Дар автореферати диссертатсия корҳои илмӣ олимони ватанӣ оид ба масъалаҳои баррасишаванда кам ба назар мерасад. 2) Масъалаҳои танзими давлатии ҳамкории судманди иқтисодии минтақа бо дигар минтақаҳои кишвар низ сарфи назар гардидааст.

4. Шарифзода Шариф Раҳим - и.и.и, и.в. дотсент, муdiriн кафедрани иқтисодиёт ва идорани Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон бо чунин эродҳо пешниҳод шудааст: 1) Ишғолхандаҳои соҳани таълиму тарбия дар ноҳияҳои минтақани Рашт нокифоя баррасӣ шудаанд ва шумораи ваъани нафақатирони минтақа низ кам таҳлил шудаанд.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, қисме аз эродҳо хусусияти таъсиривӣ доранд.

Интиҳои мукарири расмӣ бо пешниҳоди комиссияи таҳлилии шуруи диссертатсионӣ, инчунин бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи танзим ва дастгирии минтақа мебошад. Мавҷудияти интишорот дар соҳани мазкур ва қобилияти баҳодихӣ ба аҳамияти илмӣ ва назариявии диссертатсия, ҳамчунин бо роҳиҳои нахей барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст.

Интиҳои муассисани пешбар бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар самти илми дахлдор иннохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Шуруи диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи докталаби дарёфти дараҷани илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- **концепсии муаллифӣ** оид ба тадриҷан аз минтақани дотатсионӣ баровардани ноҳияҳои минтақани Рашт таҳия ва пешниҳод шудааст, ки таъмини рушди иқтисодию иҷтимоии минтақа дар асоси танзим ва дастгирии давлатӣ бо мақсади таъмини рақобатширии истеҳсолоти минтақавӣ, ҷалби сармоягузориҳои дохилию хориҷӣ, бунёди корхонаҳои хурду миёна ва шарикани давлат ва бахши хусусиро дар бар мегирад.

- **пешниҳод шудааст:** а) роҳҳои баланд бардоштани нақши давлат ва истифода бурдани таҷрибаи пешқадам дар рушди иқтисодию иҷтимоӣ; б) таъсиси ишғолхандаҳои молиявӣ (рушди иқтисодии инноватсионӣ, гузарини босуръат ба ҳукумати электронӣ, омилҳои муосири ҷалби сармоягузориҳо, рушди саноат, пасткунии меъёрҳои андоз ва спёсати дӯстона бо андозсупорандагон), арзиши таъмини захираҳо ба рушди иқтисодии минтақа.

- **исбот шудааст,** ки иқтисодияти минтақавӣ низомии ташаккулифтаи иқтисодию иҷтимоии худро муайян буда, омӯзиш ва коркарди инҳо хом

ва захираҳои табиини маҳаллиро дар маҷмӯи ҷойгиршавиашон бо алоқамандии иқтисодии минтақаҳои кишвар дар бар мегирад.

- **ҷорӣ намудани** таҷрибаи мамлакатҳои хориҷӣ, аз ҷумла Қазоқистон, Ўзбекистон, Қирғизистон ва як қисми кишварҳои инсбатан пешрафта, аз қабили Фаронса, Олмон, Сингапур, Малайзия ва Туркия онд ба муайян кардани рушди минтақа дар заминаи моделҳои мутобики иқтисодӣ ва бахисобгирии ҳосияти ҳудудию маъмурӣ, низоми андозгирӣ, ҷалби сармоягузориҳои дохилӣ ва хориҷӣ, рушди сайёҳӣ ва саноати сабук тавсия карда шудааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот бо он асоснок карда шудааст, ки дар таҳқиқот равишҳои мавҷуда онд ба таҳқиқи ҷанбаҳои ки муаммоҳои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақаи Рашт дар шароити муносири иқтисодӣ ҳамаҷониба тақмил дода шуда ва барои рушди минтақаҳои имкони истифодабарии натиҷаҳои бадастоварда ҳаҷми таҳияи барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа, ташаккул ва иҷроии буҷетҳои минтақавӣ барои афзоиши иқтисодии андозӣ ва маҷмӯи, илман асоснок ва пешниҳод карда шудаанд.

Вобаста ба масъалагӯроии дар диссертатсияи ҷойдошти усулҳои гуногуни абстраксияи илмӣ, омӯрӣ, методҳои эксперти, таҳлили омилӣ ва усули экстраполяция, ки дар таҳқиқоти иқтисодӣ муҳим мебошад, самаранок истифода бурда шудаанд.

- **баён шудани** шартҳои муҳимми ҷалби сармоягузориҳо: а) рушди истеҳсолот, ҷиҳати таъмини амнияти иқтисодии минтақа; б) бунёди инфрасохтор ва таблиги маҷмӯиҳои сайёҳӣ; в) иқтисоди инфрасохтори роҳи нақлиёт.

- **ониқор гардидани** омилҳои ба рушди иқтисодӣ ва таъмини буҷетҳои маҳаллии минтақаи Рашт таъсиррасон: 1) таъмини буҷети ноҳияҳои минтақа бо даромади худӣ; 2) ҳолати мавҷудияти техникаҳои кишоварзӣ ва захираҳои табиӣ; 3) истеҳсоли ашёҳои хом табиӣ; 4) бунёди корхонаҳои хурду миёнаи саноатии минтақа; 5) таъсиси мактабу беморхонаҳои муосир.

- **омӯхта шудани** механизми танзим ва дастгирии минтақа аз ҷониби давлат дар шароити иқтисодии муосир муайян гардида, роҳҳои баланд бардоштани сатҳи рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа, ташаккул ва иқтисоди он пешниҳод шуда, муайян гардид, ки истифодаи мақсаднокӣ имконоти низоми танзим ва дастгирии давлатӣ ҳамчун омилҳои асосии рушд ба ҳисоб меравад.

- **аз нав тақмил додани** таърифи иқтисодиёти минтақа ва пешниҳоди таърифи муаллифӣ: «Иқтисодиёти минтақавӣ низоми ташаккулёфтаи иқтисодию иҷтимоии ҳудуди муайян буда, омӯзиш ва коркарди ашёҳои хом ва захираҳои табиини маҳаллиро дар маҷмӯи ҷойгиршавиашон бо алоқамандии иқтисодии минтақаҳои кишвар дар бар мегирад».

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардан донишҳои дараҷаи илмӣ дар амалии ҷуний тасдиқ карда мешавад, ки нақши давлат ва истифода бурдани таҷрибаи пешқадам дар рушди иқтисодию иҷтимоӣ муайян карда шуда, тавсифи нишондиҳандаҳои молиявӣ, арзёбии таъмини захираҳо ба рушди иқтисодии минтақа асоснок ва пешниҳод гардидаанд.

- *тавсияҳои методӣ ва амалии таҳиякардаи муаллиф дар равшанди таълимии «Иқтисодиёти минтақавӣ», «Иқтисодиёти миллӣ», «Иқтисодиёти соҳаҳои хизматрасонӣ» ва «Иқтисодиёт дар корхонаҳои саноатӣ» истифода шудаанд* (санади тасдиқкунанда аз Д/МИГ №904/04 аз 21.10.2023). Инчунин, маълумотнома аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Рашт аз 20.10.2023, таҳти №557/01 оид ба татбиқи натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотӣ мавҷуд аст.

- *муайян карда шуд:* тақмили рушди иқтисодии минтақавӣ, ҳавасмандгардонии сиёсати молиявӣ, ҷалби сармоягузориҳои дохилию хориҷӣ, шарикии давлат ва бахши хусусӣ, таъсиси корхонаҳои хурду миёна, рушди иқтисодию иҷтимоии ноҳияҳои минтақаи Рашт асоснок карда шудааст;

- *офарида шуд:* модели регрессионии арзёбии рушди иқтисодии минтақа ва дурнамҳои нишондиҳандаҳои иқтисодию молиявӣ дар асоси усулҳои оморию эконометрикӣ, ки ба маҳсулоти умумии кишоварзӣ асос меёбад ва *исбот шудааст*, ки ҳаҷми ба як воҳид зиёд гардидани омили ҳаҷми гардишҳои савдо ва бетағйир будани омили маҳсулоти умумии кишоварзӣ ба ҳисоби миёна маҳсулоти умумии минтақаи Рашт ба андозаи 1.4675 воҳид меафзояд ва дар мавриди ба як воҳид зиёд шудани маҳсулоти умумии кишоварзӣ ва бетағйир будани ҳаҷми гардишҳои савдо ба ҳисоби миёна даромади умумии минтақаи Рашт ба андозаи 0.8289 воҳид афзоиш меёбад.

- *муаррифӣ карда шуданд:* самтҳои асосии шарикии давлат ва бахши хусусӣ ҳамчун омили рушди иқтисодию иҷтимоии минтақаи Рашт ва ташкил ва тавсеаи шарикии давлат ва бахши хусусӣ таъсиси корхонаҳои хурду миёна, бунёди минтақаи оғули иқтисодии Рашт бо мақсади баланд бардоштани ҷалби сармоягузорӣ дар минтақаи Рашт.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки:

- *назарияи* зарурати танзим ва дастгирии давлатии рушди иқтисодиёти иҷтимоии минтақа дар асоси таҳқиқи заминаҳои берунӣ ва шароити дохилӣ дар давраи муосир асоснок гардидааст. Дар асоси таҳқиқи ҳаматарафаи нишондиҳандаҳои иқтисодиёти ҳулуи алоҳида, танзиму дастгирии давлатии он ҳамчун омили рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа муайян ва пешниҳод гардидааст.

- *ғоя* ба ҳушонаҳои дар равшанди таҳқиқот бадастомада, аз ҷумла, баррасии дастгирии давлат ҳамчун бахши муҳими соҳаи иҷтимоии иқтисоди минтақа

ва талричан ба раванди ҷаҳонии истеҳсоли ғомиаи шуда, ба ниҳоди калонмиқёс табдил ёфтани он, ки тавассути он таҳаввулоти бозорин ҳаёти иҷтимоии иқтисодии ҷомеа сурат мегирад, асос ёфтааст.

- **истиқдоди** механизми танзим ва дастгирии минтақа аз ҷониби давлат дар шароити иқтисодии муосир муайян гардида, роҳҳои баланд бардоштани сатҳи рушди иҷтимоии иқтисодии минтақа, таъини ва инкишофи он пешниҳод шуда мавриди истифода қарор дода шавад.

- **муайян карда шуд**, ки натиҷаҳои сифатӣ ва миқдорин таҳқиқот тавассути манбаъҳои муътамади назариявӣ ва амалӣ таъин гардида, истинод ба адабиёти иқтисодгардида бо риояи муқаррароти мавҷуда сурат гирифтааст. Диссертатсия аз санҷиши асолати илмӣ гузашта, маълумотнома аз барномаи "Антиплагиат" сароҳатан сатҳи онро 94,5% нишон додааст.

Саҳми шахси доктари дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот: 1) муаллиф дар тақмили назарияи рушди иқтисодиёти минтақа бо ворид намудани мушаххасоти як ҳудуди алоҳидан қамтаҳқиқшуда саҳми муайян гузоштааст; 2) дар таҳқиқот ҷанбаҳои назариявии иқтисодиёти минтақавӣ, ақидаҳои олимони хориҷӣ ва ватанӣ мавриди омӯзин қарор гирифта, зарурати танзим ва дастгирии давлатин рушди иқтисодии минтақаи Рашт дар давраи муосир асоснок шудааст; 3) асосҳои сиёсати давлат дар таъмин рушди иқтисодии минтақаи Рашт бо захираҳо, аз ҷумла ҳавасмандгардонии бҷети маҳал, шарикин давлат ва бахши хусусӣ, ҷалби сармоягузориҳои дохилӣ ва хориҷӣ баён шудаанд; 4) иҷрои нақшаи корин илмӣ дар ҳамаи давраҳо ҷиҳати интихоб ва таҳияи мавзӯ, асосноккунӣ ва мубарамияти он, мақсади гузошташуда ва нақшаи корин иҷрои вазифаҳои он бо интироқи бевоситаи муаллиф гузаронида шудааст; 4) дар омода намудани 16 мақола, аз он ҷумла 7-адад мақолаи илмӣ дар навириҳои таъинкардаи Комиссияи олии аттестационин назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон онд ба маъсалаи омӯхташуда иборат аст.

Шури диссертатсионӣ ба хулоса омад, ки таҳқиқоти диссертатсионини Деҳқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич дар мавзӯи «Танзим ва дастгирии давлатӣ ҳамчун омил рушди иқтисодии иҷтимоии минтақа (дар мисоли минтақаи Рашт)» барои дараҷаи дараҷаи илмин номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ, кори комилаи анҷомёфтаи илмӣ таҳассусӣ ба ҳисоб рафта, аз тарафи муаллиф мустақилона анҷом шуда, дорин унсурҳои навгонин илмӣ мебошад ва мубарам буда, аз аҳамияти назариявӣ ва амалӣ бархурдор аст ва дар асоснок намудани ҷиҳатҳои назариявӣ ва амалии танзиму дастгирии давлатӣ ҳамчун омил рушди иқтисодии иҷтимоии минтақа саҳм гузошта, имкон медиҳад, ки масоили ҳалталаби соҳа ҳаллу фасл гарданд. Диссертатсия ба бахшҳои 1; 4; 5; 9; ва 21-и Шиносномаи ихтисосҳои илмин ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мувофиқат мекунад.

Дар маҷлиси Шурои диссертационии 6D.KOA-014 аз санаи 05.04.2024 қарори сазовор допистани Дехқонов Соҳибназар Амирхоҷаевич ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ қабул карда шуд.

Ҳангоми гузариши овоздиҳии ҷиҳонӣ дар маҷлиси шурои диссертационӣ аз 15 нафар аъзои шуро 12 нафар, аз ҷумла, докторони илм 10 нафар, мутахассисон аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда 5 нафар ҷиҳтирок доштанд. Овоз доданд: ба тарафдории додани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ овоз доданд: тарафдор - 12 нафар, муқобил - нест, бистараф - нест, бюллетени безътибор - нест.

Раиси шурои диссертационӣ,
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор

Факеров Х.П.

Котиби илмӣ шурои диссертационӣ,
номзади илмҳои иқтисодӣ

Убайдуллоев Ф.К.

05 апрели соли 2024.